

Beschouwingen Voorjaarsnota 2025 VVD

Voorzitter,

Het is min of meer gebruik dat we onze eerste termijn beginnen met een dankwoord aan de organisatie, voor de prettige voorbereiding en de goede stukken. En dat is dit keer, in het bijzondere traject van de voorjaarsnota, wel extra op zijn plaats. Maar ik wil daarnaast ook even als disclaimer meegeven dat we best wel een heftige week hebben gehad over de DRU - het onderwerp dat later vanavond nog aan bod komt. Het zal trouwens maar net pas je 2^e week als voorzitter zijn van deze raad. De DRU is op dit moment de grootste onzekerheid van onze gemeente en heeft daarmee zeker ook impact op onze jaarstukken, maar de discussie over de DRU bewaar ik voor later vanavond.

Druk op de begroting

Ik wil vandaag ook een klein inkijkje geven in mijn voorbereiding. Afgelopen zondag ben ik begonnen met het schrijven van mijn bijdrage voor vanavond. Tussen werk en de DRU discussies door was dat kort dag. Gelukkig maar, want als ik veel eerder was begonnen, stond ik hier vandaag met een totaal ander verhaal. De voorjaarsnota van het rijk met extra gelden naar gemeenten heeft de realiteit van onze eigen voorjaarsnota totaal ingehaald. Maar eerlijk is eerlijk: ik ben pas afgelopen zondag begonnen omdat ik daarvoor nog niet de inspiratie had. Ik heb blijkbaar wat druk nodig om aan de slag te gaan.

En voorzitter, ik vertel dit omdat ik hierin een mooie metafoor zie voor onze voorjaarsnota. Want voor ons ligt nu nog een voorjaarsnota waarin onze financiën flink onder druk staan. Onder druk wordt alles vloeibaar (of in ieder geval veel). En onder deze druk zijn we gekomen tot zo'n 5 miljoen aan mogelijke besparingsmaatregelen. De fractie van de VVD wil, onder het motto van "never waste a good crisis", deze druk vasthouden. We moeten toe naar een beter bestendige toekomst, zodat we de financiële druk op onze inwoners niet hoeven te verhogen, onze financiële positie kunnen verbeteren en ruimte houden voor onze andere ambities.

Want met die extra gelden zou je bijna vergeten dat we nog zo'n 7 ton tekort hebben. Met onze ambities op uitleglocaties voor wonen en industrie is het cruciaal dat we onszelf niet op slot zetten. Dus zullen we in de begroting méér moeten dichtfietsen dan 7 ton, ook bevestigd door de wethouder. De financiële kengetallen worden de laatste jaren langzaam beter maar de investeringsruimte blijft beperkt. En dan zou de VVD de komende jaren juist graag extra investeren in het uitvoeren van ons mobiliteitsplan en de digitale veiligheid, (mede door ontwikkelingen AI en aanbevelingen rekenkamerrapport).

Van een ravijn naar een dal(letje)

Het vasthouden van die zogenoemde druk is absoluut ook noodzakelijk. We krijgen jaarlijks miljoenen extra, met 8,8 miljoen voor ravijnjaar 2026 als hoogste bedrag, maar hier moet ook nog veel van betaald worden. Zoals in de commissievergadering al door de wethouder bevestigd; van de extra gelden moeten we bijvoorbeeld ook de indexering betalen. Daarmee worden de problemen deels alleen maar verschoven. Misschien straks geen ravijn meer maar wel een dalletje. En ook de VNG waarschuwt er in haar ledenbrief voor dat de extra gelden geen structurele oplossing zijn voor de financiële problematiek. In dat kader is het toch wel zorgelijk dat 8,8 miljoen voor 2026 voor ons zelfs nog niet genoeg is om het huidige gat in 2026 te dichten? Bovendien zien we in de rechtmatigheidsverantwoording van het college over de jaarrekening 2024 dat we in totaal zo'n 15 procent (1,7 procent onrechtmatig)

zijn afgeweken van onze begroting. Dat onderstreept nog maar eens de onzekerheid van zo'n begroting. De extra gelden zijn dus een enorme opsteker, maar wel slechts tijdelijk.

Welke bezuinigingen doorvoeren?

We hebben dus een lijst met mogelijke bezuinigingsvoorstellen. De fractie van de VVD vindt dat we hier een flink deel van moeten doorvoeren. Sterker nog, de bezuiniging van 650 k op personeel en bestuur is voor de fractie van de VVD eigenlijk veel te mager. Soms moet je gewoon een taakstelling opleggen zoals dat ook in het bedrijfsleven zeer gebruikelijk is. Gezien de stijging van onze P begroting de laatste jaren moet daar voldoende rek inzitten. Tel daar de extra uitgave aan AI bovenop, daar zou toch ook een organisatorische besparing tegenover moeten staan? Is Datalab GO dan bijvoorbeeld nog steeds relevant?

Onverstandige maatregelen

Natuurlijk zien we ook een paar bezuinigingsvoorstellen waarvan die de fractie van de VVD vindt dat ze niet verstandig zijn. We denken dat je geen eigen vermogen moet inzetten voor het dekken van kapitaallasten. Ook willen we de stijging gemeentelijke belastingen van de gemeente beperken tot maximaal 3 procent, dus niet aan de OZB sleutelen. En misschien wel de meest onverstandige is de mogelijke bezuiniging is die op de subsidie maatschappelijk effect. Het weghalen van deze subsidie kan het einde betekenen van meerdere waardevolle maatschappelijke initiatieven. Daarnaast voor ons ook geen herinvoering hondenbelasting dat tegen marginale inkomsten ook weer extra personele inzet vraagt, bespaar dan liever op de gratis hondenpoep zakjes en prullenbakjes. Maar: gooi deze bezuinigingsvoorstellen niet definitief over boord, want zoals al gezegd; we verwachten nog een dalletje.

Voorzitter ik wil graag positief eindigen. De VVD is blij dat het college hier kiest voor voorjaarsnota die met meerdere scenario's rekening houdt. Perfect voor ons om hier als raad op te reflecteren. Ik ben ook blij met de toezegging uit de commissie; dat het college gaat zorgen voor een passende terugkoppeling van het participatietraject bezuinigingen richting onze inwoners. Welke input nemen wij mee, maar leg ook goed uit welke input niet. Tijdens de voorbereidende commissie heb ik gemerkt dat er veel draagvlak was voor een bestendiger financieel beleid. En het lijkt ons daarom ook niet nodig om met moties bepaalde bezuinigingen af te dwingen of juist te voorkomen. Ik verwacht dat op deze manier tot een mooie gedragen begroting voor 2025 kunnen komen. Laten we samen (zoals de heer Aaldering in de commissie al zei;) deze kringverjaardag tot een goed einde brengen.